

جوانانی در تراز خط اهل بیت (ع)

انسان‌ها برای داشتن یک زندگی سالم و راحت، به سبک و الگوی خاصی از زندگی نیاز دارند که به نظر می‌آید در دین اسلام بیش از هر آیین دیگری به این مسئله توجه شده است.

انسان‌ها برای داشتن یک زندگی سالم و راحت، به سبک و الگوی خاصی از زندگی نیاز دارند که به نظر می‌آید در دین اسلام بیش از هر آیین دیگری به این مسئله توجه شده است.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، امروز روز ولادت حضرت علی اکبر (ع) است که در تقویم رسمی کشورمان به عنوان روز جوان نامگذاری شده، روز جهانی جوانان در تقویم میلادی ۱۲ آگوست (۲۱ مرداد) تعیین شده است.

به هر حال سالگرد ولادت حضرت علی اکبر (ع) و روز جوان در ایران را بهانه قرار دادیم که در تحلیلی به سبک زندگی امروز جوانان سرزمین مان ایران بپردازیم و در واقع در این نوشتار در پی پاسخ به نقش و جایگاه الگوهای سبک زندگی اسلامی، در سبک‌های زندگی مدرن جوانان امروزی هستیم؟

در واقع برای رسیدن پاسخ به پرسش‌هایی از این جنس که سبک زندگی در جوامع ما تحت چه عواملی قرار دارد؟ چگونه شکل می‌گیرد؟ چه دست‌هایی هدایتگر پنهانی آن را مدیریت می‌کند؟ مطرح است.

واقعیت این است؛ سبک زندگی نوجوانان و جوانان امروز ایران با توجه به جهانی شدن عصر ارتباطات و مدرنیته، در حال دگرگونی است ضمن اینکه نباید فراموش کرد در کنار این عده شاید قلیل، هستند خیل عظیم نوجوانان و جوانانی که با سرلوحه قراردادن دستورات دین و راه و رسم شهدا و ایثارگری، شگفتی‌آفریده و الگویی ماندگار در جهان شدند.

با این وصف، به نظر می‌آید در سال‌های اخیر با توجه به پدیده ارتباطات الکترونیک و رسانه‌ها؛ ای، سبک زندگی برخی نوجوانان و جوانان ایران دگرگون شده و بر همین اساس هم هر روز شاهد اعتراض و هشدار خانواده‌ها، مراجع و علما به این نوع وضعیت و سبک زندگی آنان روبه‌رو هستیم.

بنابراین باید توجه داشت، پدیده تقابل سنت و مدرنیته، منحصر به جامعه ایرانی نبوده، بلکه اغلب کشورهای در حال توسعه و پیشرفته هم با این مسئله دست و پنجه نرم می‌کنند، به طوریکه در حال حاضر به راحتی می‌توان نمود آن را در بین کلان‌شهرها از جمله تهران، اصفهان، شیراز، تبریز و ... بیش از سایر شهرهای ایران به راحتی مشاهده کرد.

از این رو و با این وضعیت جامعه به نظر می‌آید در سال‌های اخیر گرایش برخی نوجوانان و جوانان ایرانی به سرگرمی‌هایی چون پارتی‌ها، مد و مارک، گوش دادن به موسیقی پاپ خارجی و ایرانی، سفرهای سیاحتی خاص، تلفن همراه، اتومبیل شخصی، غذاهای سریع، شب نشینی پای ماهواره، وبگردی و ... نگران‌کننده شده است.

به هر حال آنچه در این راستا مهم به نظر می‌رسد، اینکه جامعه شناسان، روان‌شناسان و کارشناسان حوزه آسیب‌های اجتماعی بر این باورند که سبک‌های زندگی در دوران مدرن به نوعی شکل‌دهنده هویت شخصی و اجتماعی افراد هستند.

با این حال، همین سبک‌ها متأثر از عوامل بسیاری چون اقتصاد، سیاست، فرهنگ و همین‌طور مذهب اند، از این رو نیز در جامعه ایرانی مذهب رکن اساسی زندگی فردی و اجتماعی تلقی می‌شود، با توجه به نظرات "پیر بوردیو"، دین به عنوان یک سرمایه موثر بر سبک‌های زندگی جوانان نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

در این میان باید گفت، انسان‌ها برای داشتن یک زندگی سالم و راحت، به سبک و الگوی خاصی از زندگی نیاز دارند که به نظر می‌آید در دین اسلام بیش از هر آیین دیگری به این مسئله توجه شده است، چرا که با بررسی منابع اسلامی موجود که قرآن جزو اصلی‌ترین منبع و مرجع این موضوع است، سبک زندگی بخش حقیقی و اصلی تمدن اسلامی بوده است.

از این رو، اسلام به عنوان کامل‌ترین و جامع‌ترین دین الهی شفاف‌ترین حق و حقوق، خوشبختی و رستگاری

انسان ها را در قرآن بیان کرده است و در آیات متعددی به این موضوع پرداخته است.

با این وصف، قرآن کریم کتابی است که در تمام شئون زندگی انسان ها؛ از مبدا، معاد، خلق و ایجاد در باره فضائل اخلاقی و عمومی انسان ها نظر دارد، قوانین اجتماعی و فردی حاکم بر نوع انسان را به وضوح بیان کرده و هیچ مطلب کوچک و بزرگی از نظرش مخفی نمانده است.

بدون تردید؛ نوجوانان و جوانان هم برای داشتن زندگی خوب و ایده آل همچنین برخوردار از امنیت روانی و اخلاقی به یک سبک زندگی نیاز دارند که در این میان به یقین قرآن بهترین شیوه و سبک زندگی را برای تمامی جوامع بشری معرفی کرده است.

به بیان دیگر، قرآن کریم کتاب راهنمای بشر، با نزول تدریجی در طول مدت 23 سال با یک سبک خاص از زمان نزول آن تاکنون منشأ خیرات و برکات الهی بر انسان ها بوده و هست، به طوریکه تدبیر و تأمل در قرآن و بهره گرفتن از آیات آن از مهم ترین تأکیداتی است که هم در خود قرآن و هم از قول پیامبر اکرم(ص) و ائمه معصومین (ع) بدان اشاره و سفارش بسیار شده است.

همچنین در این راستا بزرگان و کارشناسان دینی ما معتقد هستند، جوانان در گذشته با مسائل اعتقادی، دینی و به ویژه با قرآن پیوند ویژه ای داشته اند، ولی متأسفانه از زمان گسترش شبکه های مجازی، ماهواره، اینترنت، فرهنگ غرب و مدرنیته، سبک زندگی برخی نوجوانان و جوانان عوض شده که این امر مشکلات زیادی را برای خانواده ها و جامعه ایجاد کرده است.

به هر حال، سوال مهمی که امروزه ذهن بسیاری از خانواده ها، جامعه شناسان، روان شناسان و دست اندرکاران بررسی مسائل آسیب های اجتماعی را به خود مشغول کرده، اینکه علت گرایش برخی نوجوانان و جوانان به فرهنگ غرب و مدرنیته در دهه های اخیر چیست و چرا برخی جوانان ایرانی گرفتار سلطه فرهنگ غرب و شرق شده اند و راه چاره در این زمینه چیست؟

نکته مهم این است که قرآن کریم، سفره گسترده فیض الهی و کلام نورانی پروردگار انسان و جهان است. این منشور آسمانی، معیار و محک درستی و نادرستی اندیشه ها، احکام و رفتار به شمار می آید و هر چه با رهنمودهای آن ناهماهنگ باشد، فاقد ارزش و اعتبار است.

از آنجا که برای شناخت درست از نادرست در هر موضوعی به «معیار» و «میزان» نیاز است، رجوع به این کتاب الهی در هر زمینه، به ویژه اخلاق و خودسازی و هنجارهای رفتاری یک ضرورت است.

این سند نبوت و معجزه جاوید حضرت رسول - صلی الله علیه وآله وسلم - در صورتی می تواند در زندگی و اخلاق فردی و اجتماعی ما تأثیرگذار باشد که «امامت قرآن» را بپذیریم؛ به هدایت آن گردن بنهیم و آن را به عنوان «الگو» قبول و خود را به آن عرضه کنیم و ارزیابی اخلاق و عمل خویش را با این «میزان» انجام دهیم. آنگاه روشن می شود که چه کسی «اخلاق قرآنی» دارد و چه کسی از چنین تربیتی دور شده است.

* نگارنده: موسی کاظم زاده